

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecesane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1886. Plen.

Cerculariu consistorialu

catra ofiiele protopresbiterale ale tracturilor: *Giógiu I, Giógiu II, Brasiovu I și Brasiovu II.*

Domnulu Ioanu Caval. de Puscaru, alesu deputatu mirénu la congresulu nostru nationalu-bisericescu în două cercuri electorale ale archidiecesei, a-nume în cerculu VIII alu Giógiului și în cerculu XVII alu Valceleloru, retienendu mandatulu pentru cerculu din urma, a renunțiatu la cel'a-laltu, și asia cerculu electoralu VIII alu Giógiului a remasu fara deputatu mirénu; de asemenea prin repausarea directorulu gimnasialu din Brasiovu *Dr. Ioanu Mesiota*, care eră alesu deputatu la congresulu nostru nationalu-bisericescu din partea cercului XVIII alu Brasiovului, a devenitu și acestu cercu electoralu în vacanția.

Deci la invitarea venerabilulu consistoriu metropolitanu din 13 Iuniu a. c. Nr. 68, cu privire la stat. org. §. 150, prin acest'a se ordineză supletoriu alegerea altoru deputați mirenî la congresulu nostru nationalu-bisericescu din partea numiteloru cercuri pentru periodulu 1877—1880, și spre acestu scopu se facu cunoscute respectiveloru organe și corporatiuni bisericesci următoarele:

1. Teritoriile cercurilor electorale și locurile centrale pentru scrutiniu remanu precum au fostu la alegerile din anulu 1877 conformu cerculariului emisu de aici sub 18 Augustu 1877 Nr. 1840 Plen.; prin urmare cerculu electoralu VIII alu Giógiului stă din protopresbiteratele Giógiu I și Giógiu II cu loculu centralu Hondulu; și cerculu XVIII alu Brasiovului din protopresbiteratele Brasiovu I și Brasiovu II cu loculu centralu Brasiovu; apoi de comisari consistoriali patru astadata sunt poștiti: pentru cerculu VIII alu Giógiului d-lu advocatu din Dev'a *Alecsiu Olariu*, er pentru cerculu XVIII alu Brasiovului d-lu profesoru gimnasialu în Brasiovu *Davidu Almasianu*, fiindu de a se observă la casu de împedecare dispositiunile de sub lit. m) din citatulu cerculariu.

2. La alegerea deputatului în ambele cercuri se va observă exactu procedur'a regulata prin provocatulu cerculariu în secțiunea C, sub lit. a-m); dar terminele espuse acolo după împregiurari se modifica astfel: sinódele parohiale estreaordinare se voru intrunî pentru alegerea deputatului congresualu celu multu pana inclusivu **Duminea în 20 Augustu st. v. a. c.**; publicarea în biserică a acestoru sinóde va premerge cu 8 zile, adeca pana inclusivu Duminea în 13 Augustu; scrutiniulu se va face Duminea în 27 Augustu; er protocolulu scrutiniului și actele electorale se voru subterve aici pana în 2 Septembrie st. v. a. c.

3. Pentru inlesnirea agendelor sinódeloru electorali se tramite de aici pe calea ofiiceloru protopresbiterale pentru fiesce-care comuna bisericesca câte unu formulariu pentru protocolulu despre alegerea de deputatu, care se va poté folosi la casu de votisare pu-

blica; asemenea se tramite la comisarii consistoriali câte unu formulariu de crederentiatu pentru deputatulu ce va devenî alesu.

4. Ofiiele protopresbiterale concerninte suntu insarcinate a publică ordinațiunea acést'a cu tota grabirea în tractele sale, tramitiendu la fiesce-care oficiu parochialu câte unu exemplariu atātu din copiele acestei ordinațiuni, câtu și din formulariulu de protocolu atinsu mai susu la punctulu 3, cari ambele li se tramitu de aici în numeru corespondietoriu.

Datu din siedinti'a plenara a consistoriului archidiecesanu, tienuta în Sibiu, la 22 Iuliu, 1878.

Mironu Romanul m. p.,
archiepiscopu.

Revista politică.

Alegerile de deputați câte au decurs în părțile nostre transilvane, cu durere o mărturisim, sânt de astfelu de natură, încât nu ne fac nu ne pot face, nici bucurie nici onóre. În situațiunea, în care sântem aduși nu avem de a face cu rezultatulu alegerilor, ci cu rezultatulu alegerilor nostre. Proclamată pasivitatea, alegătorii români au rămas fără conducere, și în lipsa acesteia ce să veți? în cercurile unde sânt cei mai mulți și călduroși susținători ai pasivității, Români fură mai bine reprezentați la urnă, dânduși voturile parte la candidați guvernamentali, parte la candidați din opozițiunea magiară.

Acui va fi vina acestei procederi destrămate? nu mai cercetăm; întrebăm însă, că ore nu era mai salutaru și mai onorific pentru Români, dacă ei, și în minoritate, votul lor de încredere l'ar fi dat unui bărbat din sinul lor?

Altfel s'au purtat sași. Tot respectul înaintea procederei lor. Ei au ales, de și nu sânt învoși cu guvernul actual, ómeni de ai lor, fie în opozițiune, fie în colorit guvernamental. Sânt rari escepțiunile, unde ei ar fi votat pentru bărbați de naționalitate nesăsască.

Așa politică, cum facem noi Români, nu mai face nime în tot cuprinsul monarchiei și pe totă fața pământului, unde ómenii sânt în stare a face politică. Deci ar fi timpul suprem, ca să încetăm, după astfel de esperiențe triste, de a urmări un lucru pe cât de nepracticabil pe atât — ut figurae docent, — și de nehotărît.

În Bosnia iau lucrările o față de tot seriósă. Pe când în țera cea deja în parte ocupată curge sânge și pe lângă greutățile ce întâmpină trupele austro-unguresci din partea elementelor se mai adaug și cele din partea rezistenței resculăților, — în Viena se negoțiază între ministeriul nostru de esterne și între representații Portii. Acesti din urmă au căpătat în fine instrucțiuni de la Constantinopole, în înțeleșul căror ar avé a se încheia o convențiune în care Pórta își rezervă dreptul de suveranitate și cere a se fieșă terminul de ocupațiune. La cas când Austro-Ungaria nu s'ar

învoî cu pretensiunile Portii, instrucțiunea chiamă pe representații turcesci a casă. „P. L.” ne spune, că la Viena cercurile respective insistă categoric pentru o clarificare a pozițiunei guvernului turcesc în afacerea ocupațiunei. Se vorbește chiar și de un ultimát. Pórta va fi pusă înaintea alternativei: de a primí, sau a nu primí, — convențiunea așa cum o voiesce Austro-Ungaria.

Despre luptele, de cari amintirăm în nrul trecut al revistei nostre, găsim raporturi mai detaiate. În raportulu dela divisiunea 13 despre lupta din 5 August se spune între altele, că o plóie de 24 ore a umflat tóte pâraiele și riurile și au stricat podurile și alte mijloce de trecere, din care causă marșul s'a îngreuiat fórte. Cele dintâiu patróle a le avangardei, când au sosit la o cotitură mare a Bosnei, au fost primite cu salve de puscii. Insurgenții cu instinctul lor de ómeni selbatici și-au ales pozițiuni fórte bune pe nesce culmi înalte. Insurgenții nu puteau fi mișcați din pozițiunile lor decât ocolind trupele nostre aripa lor stângă. Deci pe când reg. 27 de infanterie s'a angagiat într'o luptă ușoră în front, partea cea mai mare a regimentulu, anoi batalionulu de venători 27 un batalion din reg. 52 sau pus în mișcare spre a da ocol aripei stânga a insurgenților. Din cauza greutăților, trupele aceste numai pe la 5 ore au putut ajunge la locul destinat. În timpul acesta au început despărțemintele reg. 27 de rezervă un foc mai energic. La luptă s'a mai angagiat regim. de rezervă Nr. 7. Pe la 7 ore séra insurgenții au fost puși în fugă. Perderile pe partea trupelor nostre au fost neînsemnate. Numérul insurgenților nu se poté sci cât a fost de mare.

Dela corpul al 13 publică „W. Abendpost” un raport, conform căruí într'o luptă de 1 1/2 óra trupele nostre au bătut o cétă de insurgenți la Tarskopolie, unde mulți insurgenți fură omorîți și vre-o două-deci înnecați în Bosna. Trupele nostre au luat două stéguri, multe arme și victuale.

Dintre husarii, cari se creðură morți au venit la trupă 25, prin urmare morți au rămas numai 45, între cari un prim locotenente conte Chorinsky și un locotenente Hajek. Morții se aflară mutilați într'un mod barbar. Insurgenții prinși la cari s'au aflat lucrurile morților fură judecați la morte și împușcați.

Mișcări electorale.

Joi se aclamară de deputați dietali ai cetății Sibiului: C. Gebbel și Fr. Kästner (oposit.); în cercul Cisnădiei s'a ales Dr. Kayser (opos.); în cercul Cristianului, Fr. Schreiber (guv.) în cercul Nocrichiului Arz. v. Straussenburg (opos.) — în cercul Sebesului D. Lica (guv.) — Avem să îndreptăm, că Graffius, ales la Mediaș, încă se ține de partida opozițională.

Fiindcă în unul din nrui trecuți publicarăm după foile de aici, că între candidații la mandatulu de deputat e de a se numéra și dl Iosif Pușcar adv. în Brașov, ne grăbim a publica

domn „Observatoriulu” de a adreséză resp.

Brașov în 4 August st. n. 1878. Onorate Dle Redactor. Cetind în „Observatoriulu” din urmă Nr. 58, cum că corespondenții dtale din Țera Oltului te a înformat, că și eu candidez și nusuiesc a fi ales de deputat în districtulu Făgărașului, vin prin acést'a te ruga, să bine voiesci, a informa iarăși prin organulu dtale pre onoratu public cetitor, ca corespondenții prevențiunați nu sânt bine informați și au scris cu intențiune sau fără intențiune neadevăr, de ore ce eu nu candidez în nici un cerc și nici că am înputernicit pe cineva de a me candida.

Eu de și am convingerea, cumcă prin activitate resp. prin împărțășirea la alegeri, (ceia ce și așa se întâmplă) și prin alegerea de deputați români în cercuri românesci, și pre lângă statorirea unei programe bine cugetate, mai mult am folosi causei naționale — totuși me supun concluseror aduse, lăsând responsabilitatea acelei maiorității, prin care sau adus concluserole, și nu candidez; nu candidez însă și din cauza aceea, ca nu cumva se le stric trebsórele pasivistilor celor mari din Făgăraș în alegerea de ovrei sau magiari, cari îi reprezintă prin aceea, că și bat joc de tot ce este român.

Primiți, dle Redactor etc. cu tot respectul.

Iosif Pușcar,
advocat.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Orăștie, în 6 August n. 1878. (Alegerea de deputat dietal.) Contele Stefan Khun, pretorul substituit pe două luni, din Orăștie, s'a ales deputat dietal cu 243 voturi în contra lui Bobula, architect din Budapesta, cădută cu 34 voturi.

Dintre magiari au votat numai 10 înși pentru contele Khun, pentrucă maioritatea alegătorilor magiari, ținându-se de partida liberală, prin urmare de candidatul Bobula, dară vedându-se în minoritate, s'au făcut pasivă, abstinându-se dela votare. Voturile 34 a le lui Bobula sânt date de slujbă de cătră ampioiații din Orăștie, din Sibiu și din Cugir. Prin urmare contele Khun s'a ales de cătră Români și Sași, declarându-se cești din urmă solidari pentru candidatu opozițional. Fiindcă alegătorii pasivi peste tot s'au dat lui Stefan Khun este din voturi românesci. Apoi poștim pasivitate.

În Orăștie avu loc în 3 August o conferență de vr'o 40 alegători români. Conferența a fost mai mult din întâmplare, decât conchiemată; pentru că deși s'a conchiemat pe 3 August o conferență la Orăștie, conchiemarea așa a fost de greșită, încât membrii conferenței au căpătat scire despre conchiemarea ei numai în 3 August în Orăștie, fiind térg de săptămână. Și togma alegătorii români din Orăștie nu sciau nimic de conchiemare.

În conferența acést'a s'a declarat maioritatea pentru pasivitate, în înțeleșul concluserulu conferenței din Sibiu din 30 Iuliu 1878.

Nr. 1853. B.

1-3

Publicare de concurs.

Devenind în vacanță două stipendii de stat a 500 fl. destinate pentru calificarea mai înaltă a clericilor din archidiaconia gr. orientală a Transilvaniei la vre'o universitate: — pentru conferirea lor se scrie prin această concurs cu termenul până la 26. August st. v. a. c.

La aceste stipendii pot concurge numai clerici absoluți din cursul pedagogico-teologic din Sibiu, cari sunt totdeauna absoluți de gimnasiu cu esamen de maturitate.

Concurenții au a subterne la consistoriul archidiaconal până la termenul arătat suplicile lor instruite cu atestare de botez, cu atestare școlare necesare: adecă cu atestare de maturitate, absolutului clerical, — apoi cu atestare de la medic, că sunt sănătoși deplin, și în fine cu un revers, că după absolvire vor intra în serviciul bisericii noastre.

Alegerea locului pentru studii, precum și alegerea studiilor din sfera filosofică și teologică să lăsa candidatul, numai este datoriu să le facă pre acelea cunoscute de la început.

Din ședința consistoriului archidiaconal ținută în Sibiu, la 25 Iuliu, 1878.

Nr. 1899 Plen.

2-3

CONCURS.

Pentru esarendarea alimentării elevilor institutului archidiaconal greco-oriental din Sibiu prin această să publică concurs cu termen până la 15/27 August a. c. Ofertele sunt a se adresa în scris la secretariatul consistorial greco-oriental în Sibiu, unde în toate zilele se pot vedea condițiunile esarendării.

Sibiu, 22 Iuliu v. 1878.

Consistoriul archidiaconal gr. or.

Nr. 24 — 1878 Pres.

3-3

CONCURS.

La școala capitală confesională ort. orient. din Veneția inferioară, protopresbiteratul I al Făgărașului în urma concluderii adus de eforia școlară la 3 Iulie a. c. sunt a se conferi cu prima Septembrie a. c. st. v. două posturi de învățători:

I. Postul de învățătoriu primariu și diriginte, împreună cu un salariu

anuale de 300 fl. v. a., cuartir liber în edificiu școlii și 18.97 metri lemne în natură.

II. Postul de învățătoriu secundariu, împreună cu un salariu anual de 200 fl. v. a. cuartir liber tot în edificiu școlii și 11.38 metri lemne în natură.

Aspiranții la vre unul din aceste posturi au se adreseze suplicile lor instruite conform prescrișelor statutului organic reverendisimului domnu protopresbiter ca Inspector districtual de școle Petru Popescu în Făgăraș până în 20 August a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Cei cu calificare mai bună: maturisanții, — absoluți de cel puțin IV. clase gym. — și cursul pedagogico-teologic, cu cunoștința limbilor patriei de a putea propune la elevi, precum și versați în cântările bisericesti vor fi preferiți.

Aleșii vor servi un an de probă și numai după aceea meritând vor fi întăriți de definitiv.

Eforia școlii capitale venețiene.

Veneția inf. 16 Iulie 1878.

Petru Popescu,

Iacob Urdea,

prot.

pres. efor.

CONCURS.

La școala capitală normală gr. or. din Zernesci, protopresbiteratul Branului, au devenit vacante două posturi învățătoresci pentru a căror ocupare se scrie concurs cu termen până la 31 August a. c. Salariul anual pentru unul este 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa vre-unul din premenționatele două posturi învățătoresci sunt așezați a-și așterne subscrisului comitet suplicile lor, adresate către reverendisimul domn protopresbiter Iosif Barac în Brașov, ca administrator al protopresbiteratului Branului instruite în sensul stat. org. cu atestare de botez și cu testimonii școlastice, că au absolvent cel puțin 4 clase gim. și cursul pedagogic seu teologic și că au depus esamenul de calificare.

Zernesci în 23 Iuliu 1878.

Comitetul parochial din Zernesci.

Ioan Dan,

1-3

preot și președinte.

Nr. pres. Scol. 29 1878.

1-3

CONCURS

Pentru ocuparea postului învățătoresc primar la școala gr. or. din comuna Daneș să deschide concurs până

20 August a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sunt:

1. Léfa învățătorescă de 200 fl. v. a. din casa alodială și să ridică la paratr decursiv.

2. Cuartir liber în casa școlii.

3. Lemne necesare pentru încălzirea școlii și pentru învățător.

4. Grădina școlii de 800 □. pentru care are se solvască darea.

Recerințele pentru compentenți sunt:

a) Calificare conform § 13 a statutului organic.

b) testimoniu de moralitate și de botez gr. or.

c) să știe pre lângă limba maternă și una din limbile patriei.

d) și în fine, care vor fi cântăreți vor avea preferință.

Recursele vor avea compentenții, de ale adresa oficiului (protopop. al Seghișorei, și cei compentenți au a se prezenta cu ziua alegeri în comună.

Sighisóra 24 Iuliu 1878.

Oficiul protopopesic gr. or. al Seghișorei în conțelegere cu comitul parochial.

Zaharie Boiu,
prot.**Un jurist absolut,**

care vorbește și scrie unghuresce, românesce și germânesce, află aplicare sub condițiuni favorabile în cancelaria notariului public regesc din Lugoș

[10] 1-3

Mich. Bésán.**P. T.**

În curând vor fi de ce ani, de când cu întemeierea **deposiului meu de forte-piane.**

Faptul îmbucurătoriu, că ntrăcea nu s'a ivit nici măcar un singur gravamen, din contră tractarea mea a fost întimpinată cu mulțămire generală și adesea cu laudă a resplătit nasuița mea de a vinde **instrumente escelente.**

Acest succes este datorit în mare parte consciențioșității, cu care mi-au prevenit fabricanții cei mai defrunte.

Relațiunile noastre reciproce deveniră din ce în ce mai apropiate și pot accepta noul deceniu cu depline garanții.

Pote că și până acum D-Voștră ați dat atențiune **deposiului meu bogat în forte-piane** recunoscut de bune dela fabricanții c. r. de curte D-nii **Fii Schweighofer și L. Bösendorfer.** Dintre fabricatele streine figurază cu distincțiune **fortepianele — pianino —** lui **I. Blüthner,** liferant r. aulic în Lipsca, **harmoniele de Schiedmayer** în Stuttgart; amândouă numele celebrități industriale în Germania.

Dar nu fie-care pôte avea plăcerea să cumpere ce este mai bun. Luând această în privire, mi-am înavușit depositul în timpul din urmă cu instrumente bune și tot odată eține, întrunind formă, ton puternic și durabil și cu toate acestea mai eține cu o cincime.

În deosebi **piane de salon** a le lui **Pokorny** (ucenicul lui Bösendorfer) cu late lespeși de metal, fildis, de 7 octave, în lemn de nuc cu prețul netto de **425 fl. loco Sibiu.**

În sfârșit fie-mi permis a accentuă:

1. Cumpărătorul afla la mine un sortiment bogat.
2. Nu pörtă nici un risc u transportul.
3. Cruță cheltuielile de embalagiu și de transport la instrumentele de Viena. De sigur 40 fl. până în 50 fl.
4. Vëndarea se face la mine strict după prețurile de fabrică, cea ce ușor se pôte constata, facend o comparație cu prețurile cuprinse în listele originale.

Cumpărătorii din afară, cari doresc un model, care în genere nu se află în deposit vor primi direct din fabrica respectivă cu asigurarea de a dispune adresarea către mine pe speșele mele proprii a instrumentului, ce nu le-ar conveni.

Binevoși dar D-Voștre, în cas de trebuința unui instrument garantat a lua notiță despre această și fiți asigurați despre executarea promptă și reelă a mandatului D-Voștre.

Cu totă stima

Victor de Heldenberg.

Sibiu, strada cisnădiei Nr. 59.

[9] 2-6

Nr. 670 c. Pres.

[11] 1-3

Publicațiune.

Începând dela **10 August n. în 8 zile următoare** comisiunea de remonte și asentare de cai din **Sibiu** cumpără, pe bani gata, **8 cai de călărit de munte și 134 cai de povară.**

Pentru-ca p. t. proprietari de cai se pôte pune la dispozițiune cailor lor apți pentru scopuri militari, se publică precum urmază calitățile ce se recer:

1. Cailor trebuie să fie în putere și în stare bună.
2. Trebuie să fie de o construcțiune îndesată, și de o putere însemnată pentru povară.
3. Să nu fie sub măsura minimală de 148 centimetri.
4. Cailor de călărit să nu fie mai bețrâni de 10, cei de povară mai bețrâni de 12 ani, și nici unii, nici alții mai tineri de 4 ani.
5. Cailor de călărit la munte se vor lua și mătate specială necesară pentru acest scop.

6. Încât pentru garanția de defecte, precum la:

- „gălcă (glandulă)“;
- „muci, și suspin în 15 zile“;
- „la capchiu“;
- „verme“;
- „înțepenire“;
- „albăția și lunatec în 30 de zile“, se observă,

că erariul c. r. la cas de atari defecte se va folosi de dreptul provenitoriu din garanție, și cailor atacați de aceste defecte se vor da proprietarilor înderept prelungă resplătirea din partea acestora a prețului cumpărării.

7. Prețul cailor va fi precum urmază: pentru un cal de povară 120 până la 150 fl. v. a.; pentru un cal de călărit de munte până la 300 fl. v. a.

Domnii proprietari, sau și neguțătorii de cai sunt invitați, a-și mâna cailor, cari corespund condițiunilor mai sus disce, înaintea comisiunilor de asentare, pentru-ca așa scopul de înțețită cumpărare să se pôte ajunge cât se pôte mai curând.

Localitatea unde are să lucreze comisiunea de asentare, este de a se întreba la autoritatea comunală.

Dela comanda c. r. militară în Sibiu.

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primesc la institutul subsemnat:

- a) pe lângă anuciarea rădicării în sensul statutelor cu **6%** interese;
- b) sub condițiune de a se anucia institutului rădicarea depunerii la 3 luni înainte cu **6 1/2%** interese;
- c) sub condițiune de a se anucia institutului rădicarea depunerii la 6 luni înainte cu **7%** interese.

Interesele încep cu ziua, care urmază după ziua depunerii capitalului și încetă cu ziua premergătoare zilei, în care se rădică depunerea cu acel adaus însă, că numai după acele capitale se dau interese, care stau depuse la institut cel puțin 15 zile.

La dorința deponentului se pot stabili în ziua depunerii capitalului și condițiuni speciali de esolvire, cari se însamnă apoi în libel și în cartea depunerilor institutului. În atare cas restituirea depunerii urmază după aceste modalități speciali.

Depunerile trimise prin postă pe lângă comunicarea adresei deponentului se resolv tot de-a-una în ziua primirei.

Asemene se pot efectui prin postă anucieri și rădicări de capitale.

Sibiu, 22 Iuliu 1878.

„Albina,“

Institut de credit și de economii.

[8] 3-4